

Språkutvecklingsprojekt del 1 inom kompetensutvecklingsatsningen ”Flerspråkighet i skolan” FLiS. 2008

Här finner du alla språkutvecklingsprojekt som genomfördes ute på de 67 deltagande skolorna inom ramen för FLiS 1- och FLiS2 -utbildningen under år 2008. En imponerande samling utvecklingsarbeten är språket betydelse för lärandet på olika kreativa sätt lyfts fram! Arbetena återfinns under olika rubriker utifrån sina olika huvudfokus.

DEL 1: Bedömning, Modersmål, Ordförråd/ordarbete, Läsutveckling,Handledning

DEL 2: Språkutvecklande arbetssätt som består av: Genrearbete och Cirkelmodellen, SIOP-modellen, Ämnesintegrering.

Sammanställningen är gjord av Qarin Franker, Ann-Marie Wahlström, Lilian Nygren Junkin, Magdalena Wiberg och Morit Malm. För slutredigeringen svarar Q Franker.

Kontakta gärna respektive skola/lärare för närmare information om specifika projekt.

Bedömning	Modersmål	Ordförråd/ordarbete	Handledning	Läsutveckling
<p><i>Europeisk språkportfolio</i> Brogårdaskolan, Bjuv Eva Nilén, Lena Nilsson, Ingela Jarmstad-Andersson, Helene Nilsson</p> <p><i>Europeisk språkportfolio</i> Ekeby skola, Bjuv Lulle Albrecht, Janeth Andersson, Anna Lindman, Carina Mårtensson, Ulla Åberg</p>	<p><i>Samarbete med modersmålslära</i> Damnhagsskolan Landskrona Viveca Holmander, Carina Jönsson, Kirsti Knuutila Karlsson, Katarina Lewin, Liselotte Nordehammar</p>	<p><i>Utveckling av elevernas ordförråd. Tema :Köket</i> Svenshögskolan Burlöv David Aubert, Rosita Landgren, Hanna Löf, Marie Nilsson</p>	<p><i>Handledarmodell Nibbleskolan 2008-2009:Vi lyfter språket.</i> Nibbleskolan, Köping Carin Jabsen, Siv G Nilsson, Annika Sellholm, Ullacarin Persson, Anna-Lena Pettersson</p>	<p><i>Kartläggning av tvåspråkiga elever enligt 'God läsutveckling'</i> Kroksbäcksskolan, Malmö Anna Andersson, Jörgen Johansson, Anna Lindahl, Maria Nilsson</p> <p><i>Högläsningens roll för att stimulera läsintresset.</i> Östra Väsby resultat enhet, Upplands Väsby. Eva Böhm, Katarina Dahlin, Monica Rising</p>

<p>Bedömning för utveckling – performansanalys Humlemadsskolan, Burlöv <i>Kerstin Lundh, Helén Pettersson och Kristina Runnerström</i></p> <p>Bedömning och utvärdering av modersmålet Pilevallskolan, Trelleborg <i>Kamonlak Sellberg och Esther Garcia</i></p> <p>Utvärdering av elevers språkutveckling Årstaskolan, Eskilstuna <i>Ingrid Eriksson, Charina Gustafsson, Carina Lindholm</i></p> <p>Performansanalys - en språkutvecklande helhetsbedömning?! Fredriksbergsskolan, Västerås <i>Christina Frid, Merja Vegus, Esa Lahed och Helene Alvervik</i></p> <p>Performansanalys Åtteråsskolan, Smålandsstenar <i>Susanne Andersson, Eivor Bengtsson, Eva-Britt Åhman, Marianne Öggesjö</i></p>	<p>Fler språk – Fler möjligheter Alléskolan, Landskrona <i>Christina Nilsson, Marianne Bern Fransson, Lotte Månsson, Agneta Johannesson och Monica Hagström,</i></p> <p>Bedömning och utvärdering av modersmålet Pilevallskolan, Trelleborg <i>Kamonlak Sellberg och Esther Garcia</i></p> <p>Modersmål-utveckla och stärk organisationen och arbetssättet på din skola. Vallbyskolan, Västerås. <i>Golara Vahidimehr, Camilla Karlsson</i></p> <p>Matematik för flerspråkiga elever - en fråga om språk och studiehandledning Karolinska skolan, Örebro <i>Kajsa Fex-Fritz, Gunilla Hallström, Elisabet Hedenborg och Pernilla Pettersson</i></p>	<p>Hänger kunskapen med!? – Ordilanalys på Pilevallsskolan Pilevallsskolan, Trelleborg <i>Jenny Andersson, Maria Melgar, Fredrik Schneider och Marita Svensson,</i></p> <p>Sätt att arbeta med sent anlända – Om förberedelseklass, ordbank, språkstege och språklåda. Pilevallsskolan, Trelleborg <i>Dagmara Dosz-Nyberg och Peo Valastig.</i></p> <p>Matematiska grundläggande begrepp. Finnstaskolan, Upplands-Bro. <i>Veronica Andersén, Marketta Eerikäinen, Linda Wingmark</i></p>	<p>Språkutvecklande arbetssätt och bedömning- en handledarmodell. Bäckbyskolan, Västerås. <i>Mona Bjurling, Mikaela Johansson, Elinor Loikas, Ia Nordin, Vloras Susdjada</i></p> <p>Stärk språket - Stärk lärandet. En handledarmodell. Adolfsbergsskolan, Örebro. <i>Anne Granfelt, Madeleine Berg</i></p>	<p>Att arbeta med skönliteratur ur ett andraspråksperspektiv. Gustaf Adolfskolan, Norrköping <i>Boel Wahren, Kerstin Kreicberg, Eva Jansson, Maria André, Birgitta Holmqvist</i></p> <p>På vilket sätt kan skolan stimulera elevers läslust. Hasselskolan, Uppland Väsby <i>Catarina Bengtsson, Margareta Johansson, Lena Thanke, Anna Kröndahl</i></p> <p>Läslust. Skvadronsskolan, Sundbyberg <i>Caroline Rönnkvist, Rose-Marie Waara, Britt Eurén, Britt Koutsouris, Andrea Lindman</i></p> <p>Läsflyt och läsförståelse. Östra skolan, Trelleborg <i>Noman Elmir och Joanna Vuris.</i></p> <p>Från tal till skrift och från vardagsspråk till skolspråk. Centralskolan, Trelleborg. <i>Eva Hellmuth, Åsa Norheim, Anette Persson, Birgitta Pählman</i></p>
---	--	---	---	---

<p>Bedömning och arbetsmodeller för arbete med flerspråkiga elever. Oxbacksskolan, Södertälje <i>Ingrid Andersson, Åsa Holmström, Marie Horn, Michael Karlsson, Anna-Greta Palm</i></p> <p>Bedömning och utvärdering. Skolans namn Norrköping <i>Carina Augustzén, Pooran Ali Aliakbari, Anita Carlsson, Refik Maslesa</i></p> <p>Performansanalys. Ekenskolan, Anderstorp. (har tyvärr ej arbetet i pappersform)</p>	<p>Kan förstärkning av elevers modersmål bidra till måluppfyllelse i år 5? Trollbacksskolan, Västerås <i>Maria Ruth och Monica Flink-Hammar</i></p> <p>Språkutvecklande arbets-sätt intensivt språkstöd i såväl modersmål som i svenska som andraspråk Hällbyskolan Västerås <i>Magi Homsí och Helena Öberg</i></p> <p>Samarbete mellan klass- och modersmåls lärare Trollbacksskolan, Västerås <i>Åsa Bergström, Ekatarina Hellstrand och Magdalena Misiurkiewicz</i></p> <p>Meningen med modersmåls undervisningen. Hagebyskolan, Norrköping. <i>Eva-lisa Uckner, Anette Berkowicz, Maryam Affe, Barsom Malke</i></p>	<p>Språkutveckling börjar i förskolan och i skolan ska utvecklingen fortsätta i alla ämnen. Växthusets förskola och skola, Uppsala. <i>Lisbeth Appelkvist, Kerstin Karlsson, Ann Kihlström Lundell och Susanna Larsson</i></p> <p>Rätt språk i uppgifter och läromedel – en nödvändighet för god måluppfyllelse i matematik Varagårdsskolan, Bjuv <i>Maria Sirén-Nöbbelin, Marianne Göransson, Barbro Gunnarsdotter och Rolf Olsson,</i></p> <p>Läromedelsanalys- ett språkutvecklingsprojekt HTS-gymnasiet, Järfälla. <i>Eva Kjellström, Elin Lönnbom</i></p>		<p>Språkutvecklingsprojekt- Arbete med Provia och Lexia. Jens Billeskolan, Billesholm. <i>Göran Håkansson</i></p>
--	---	---	--	--

	<p>Modersmål och föräldraengagemang Tycho Braheskolan, Helsingborg. <i>Farouk Abbas, Amal Abdul-Al, Antonio Barrraza, Sahar Gobara, Semsija Omeragic</i></p> <p>Kartläggning av Agnesfridsgymnasiets organisation av modersmålsundervisningen. Agnesfridsgymnasiet, Malmö <i>Robert Waderup, Jonas Kristiansson, Thomas Tell</i></p> <p>Modersmålsundervisning på en 7-9 skola. Åsensskolan, Anderstorp <i>Eva Fjellander, Dejan Tojaga</i></p> <p>Rubrik saknas! Fredriksdalsskolan och Höga stensskolan, Helsingborg.</p>	<p>Jag vet vad det är men jag kan inte förklara. Samgymnasiet och Kvarngymnasiet , Järfälla. <i>Gunnar Hallberg, Elisabeth Styrlander, Linda Turitz, Helén Ålander</i></p>		
--	---	---	--	--

Språkutvecklingsprojekt del 2 inom kompetensutvecklingsatsningen ”Flerspråkighet i skolan” FLiS. 2008

DEL 1: Bedömning, Modersmål, Ordförråd/ordarbete, Läsutveckling,Handledning

DEL 2: Språkutvecklande arbetssätt som består av: Genrearbete och Cirkelmodellen, SIOP-modellen, Ämnesintegrering.

Kontakta gärna respektive skola/lärare för närmare information om specifika projekt.

Språkutvecklande arbetssätt GENREARBETE OCH CIRKELMODELL	Språkutvecklande arbetssätt SIOP-MODELLEN (Sheltered instruction observation protocoll)	Språkutvecklande arbetssätt ÄMNESINTEGRERING- språkbaserad ämnesundervisning
<p><i>Cirkelmodellen för genrebaserad undervisning. Tre genrer och tre grupper.</i> Hagagymnasiet, Norrköping <i>Annika Gewertz Larsson, Agneta Lovén Angström, Svetlana Jansson.</i></p> <p><i>Cirkelmodellen på Stordammen.</i> Stordammens skola, Sävja. <i>Anneli Alvar holmgren, Gunnilla Holmgren, Gunilla Bergqvist, Karin Johansson, Carina Wiklund, Kerstin Ödegaard</i></p>	<p><i>Valda delar av SIOP-modellen i praktiken.</i> Albanoskolan, Landskrona. <i>Ingemo Hansson, Ilona Sidenros, Susanne Wessberg</i></p> <p><i>SIOP-modellen och den industriella revolutionen.</i> Stenhagenskolan, Uppsala. <i>Gent Meiusi, Monica Jansson, Kristina Salminen</i></p> <p><i>SIOP-modellen på Sävjaskolan.</i> Sävjaskolan, Uppsala. <i>Maja Fernlöf, alf Hofslagare, Kerstin Lönnå, Karin Franzén boger</i></p>	<p><i>Ett språkutvecklande arbetsprojekt om regalskeppet Wasa.</i> Kolarängsskolan, Järfälla. <i>Anna James, Lena Sandler</i></p> <p><i>Fysik & kemi ”traditionell vs interaktiv metodik i undervisningen.</i> Ulvsättraskolan, Järfälla. <i>Lena Sandler?</i></p> <p><i>Stenåldern. Språkutvecklingsprojekt i år 4.</i> Jens Billesskolan, Billesholm. <i>Lena Cronberg, Pia Franzén, Gunilla Olausson</i></p>

<p>Cirkelmodellen. Språkutvecklandeprojekt på Navestadsskolan. Navestadsskolan, Norrköping. <i>Eva Almroth, Graham Bundock, Karolin Dernerud, Eva Lindahl, Mikael Sedman</i></p> <p>Cirkelmodellen. Språkutvecklingsprojekt. Djäkneparksskolan, Norrköping. <i>Elisabeth Grossi Mattson, David Almgren, Cissi Hultberg</i></p> <p>Genrebaserad skrivundervisning. Borgsmoskolan, Norrköping <i>Harriet Corper, Eva Åkerlund, Georgette Melki, Samira Youssef</i></p> <p>Skriya debattinlägg - en genrebaserad studie. Samgymnasiet, Järfälla. <i>Morgan Holm, Karin Rehman</i></p> <p>Att arbeta med genrer efter cirkelmodellen. Vilbergsskolan, Norrköping. <i>Bodil Espander Svensson, Åsa Appelquist</i></p> <p>Att arbeta med beskrivande genre. Duvboskolan, Sundbyberg. <i>Katarina, Emma, Åsa, Cecilia och Johanna</i></p> <p>Genrebaserad skrivundervisning Elinebergsskolan, Helsingborg Charlotte Persson, Kristina Persson och Angelica Östberg,</p>	<p>SIOP- Sheltered Instruction Observation Protocol. Observationslista i språkutvecklande arbetssätt Väsby skola, Upplands Väsby. <i>Lena Enström, Marie Hedblom, Christina Häggblad, Saara Laamanen, Lena Wallström</i></p>	<p>Cirkelmodellen enligt Kuyumcu. Fyra klassers arbete med faktatexter. Kvarngårdesskolan, Uppsala. <i>Eva Antonsson, Maria Brännström Vaughn, Christina Hansson, Åsa Johansson, Eva Nyborg</i></p> <p>Elevers möte med olika textgenrer. Helenelundsskolan, Södertälje. <i>Marie Eckerwall och Anders Samuelsson</i></p> <p>Genrearbete - faktatexter enligt cirkelmodellen. Lilla Alby skola, Sundbyberg. <i>Cennica Ölund, Elisabeth Dahlberg Jernström, Isabelle de Groot, Rosita Carlsson</i></p> <p>Genrebaserat arbete i geografi. Bårstaskolan, Södertälje. <i>Sofia Sahlén, Hans Westerlund</i></p> <p>Bildanalys. Jens Billeskolan, Billesholm. <i>Anna Sonesson</i></p> <p>Svenska som andraspråksintegrering i no-ämnet kemi Kroksbäcksskolan, Malmö <i>Najiba Asaad, Susanne Kryhl, Eva-Charlotte Nilsson, Daniel Petersson</i></p>
---	--	--

<p>Språkutvecklande projektarbete - Ett temaarbete i förskoleklass, enligt cirkelmodellen. Trollbacksskolan, Västerås <i>Pernilla Jonsson och Anne Wallensteen,</i></p> <p>Scaffolding- ett sätt att bygga broar till lärande. Bellmanskolan, Uppsala. <i>Eva Björndahl, Gun-Marie Grönlund, Susanne Nordström och Jenny Sjöström</i></p> <p>Att skriva sagor utifrån cirkelmodellen. Frestaskolan, UpplandsVäsby <i>Petra Lundgren och Lena Engdahl</i></p> <p>Att arbeta genrepedagogiskt i årskurs 5. Finnstaskolan Upplands-Bro <i>Kicki Westberg och Irina Tollestam</i></p>		<p>Rätt språk i uppgifter och läromedel – en nödvändighet för god måloppfyllelse i matematik Varagårdsskolan, Bjuv Maria Sirén-Nöbbelin, Marianne Göransson, Barbro Gunnarsdotter och Rolf Olsson,</p> <p>Tema antiken för år 7. S:t Iliansskola Västerås. <i>Helena Nilsson, Sanna Pentti</i></p> <p>Matematik för flerspråkiga elever – en fråga om språk och studiehandedning Karolinska skolan, Örebro <i>Kajsa Fex-Fritz, Gunilla Hallström, Elisabet Hedenborg och Pernilla Pettersson</i></p> <p>Språkutvecklande arbetsätt- intensivt språkstöd i såväl modersmål som i svenska som andraspråk Hällbyskolan Västerås <i>Magi Homsí och Helena Öberg</i></p> <p>Språkutvecklande ämnesundervisning Skiftingehus skola, Eskilstuna. <i>Lena Larsson, Christina Ljungblom</i></p> <p>Global line - ett språkutvecklande arbetsätt. Skiftingehus skola, Eskilstuna <i>Madelene Bengtsson, Laima Hamberg</i></p>
---	--	---

		<p><i>Språkutveckling börjar i i förskolan och i skolan ska utvecklingen fortsätta i alla ämnen.</i></p> <p>Växthusets förskola och skola, Uppsala <i>Lisbeth Appelkvist, Kerstin Karlsson, Ann Kihlström Lundell och Susanna Larsson</i></p>
--	--	---